

Japansku tunfiskaskipini:

Gjæld til småar menn

*Sosialurin vitjaði umborð, tá japansku skipini, sum fiska tunfisk undir Føroyum, vóru á Havnin í gjár*EDVARD JOENSEN
MYNDIR: J. K. VANG

Tað var sjónligt, tá vitjað varð inni í manningarrúm-unum hjá japanarunum, at teir og føroyingar ikki kunnu samanberast í stødd. Rúmið var bæði trøngt og lágt.

Tvæ koyggjur vóru inni á kamarinum, sum annars líktist einum vanligum skipskamari við øllum tí vanligi á skottunum.

Koyggjurnar tóktust stuttar, og dúrkið var ikki meira enn eitt vanligt skrivaraborð í vídd.

Og ikki var hægr enn í mesta lagi 1,80 m. millum dúrk og loft, so neyðugt var hjá blaðmanninum at bukka seg niður alla tíðina.

Men blíðir vóru teir og vístu fegnir fram, hesir ungu japansku fiskimenninir, sum vóru at kalla eidsprir í enskum málið, so ilt var at fáa nakra samrøðu við teir.

Reint umborð

Tað fyrsta, sum møtti tær, tá vitjað varð umborð á Koei Maru No. 58, var, at úttan fyri stýrihúshurðina stóð ein rúgva av skóm. Har slapp eingin inn í skóm at dálka dúrkið. Soleiðis.

Sama var allastaðni umborð. Ikki ein blettur nakra staðni. Og í maskinrúminum var so reint, at til hevði borið at lagt tunguna á allastaðni.

Á brúnni var ein føroyingur, sum hevði verið við skipinum til fiskiskap. Tað var Hans Johannesen úr Norðdepli, sum fegin greiddi frá, hvussu fiskiskapurin fór fram.

Skiparin var eisini á brúnni, men tá roynt varð at fáa eina samrøðu við

Tunfiskurin verður frystur niður á 60 kuldastig umborð

hann, rýmdi hann, og sást ikki aftur. Sum skiltist hevði hann ongan serligan hug at tosa enskt.

Skipið var ógvuliga reint og væl hildið. Og væl var tað eisini útgjørt á brúnni við øllum teimum tólum, sum til hoyra.

Umframt var eisini ein heilur fuglaflokkur í búi og eitt altar.

Tað var sjónligt umborð á japansku skipinum, at sjómenn eru religiøsir.

Á brúnni var eitt altar bygt inn í skottið, har ein skál við risi varð ofrað

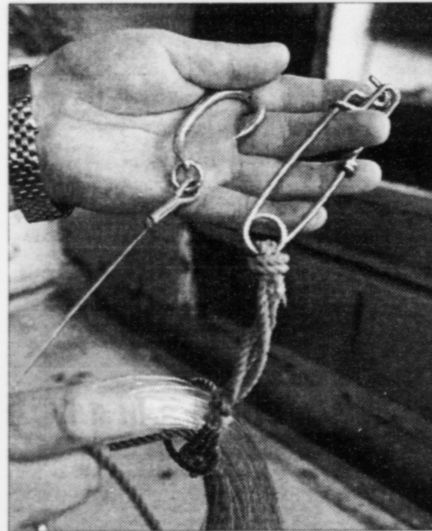
hvønn morgun.

Hvør átrúnaðurin var, og hvønn ofrað varð til, fekt ikki uppspurt.

Smáir húkár

Hóast fiskurin, fiskaður verður, er stórur, og teymarnir rímuliga tjúkkir, vóru húkarnir sjáldsama smáir. Nógv minni enn ein vanligur kalvahúkur.

Teymarnir eru ymiskir til longdar. 43, 45 og 50 m., greiðir Hans Johannesen frá. Til at gera skil á, hvørja longd teir skulu brúka, eru teir ymiskt littir.

Smáir húkár til stóran fisk

Tá sett verður, verða teymarnir við ávisum millumrúmi klipsaðir á ryggin. Tað er tó ikki so, at merkt er av, nær teymurin skal á. Tað roknar ein telda út, meðan sett verður. Og so sigur eitt ljóð frá, tá tíð er at klipsa.

Klipsini, sum teymurin varð heftur á ryggin við, vóru størri enn húkarnir.

Tað tekur vanliga einar seks tímar at seta, sigur Hans Johannesen. So stendur línan næstan líka leingi, áðrenn farið verður aftur at

draga.

Og tað er einki við at bera nakað ella lyfta tungt.

Tá fiskur er á, verður hann stýrdur inn í ein hydrauliskan glúp og so tikin inn.

Teymarnir verða drignir á spæli fyri seg, og verða samstundis kveylaðir upp. Síðan verða teir klipsaðir av rygginum og lagdir á flutningsband, sum flytur teir aftur á reyv, klárar at seta aftur.

Línan verður drigin gjøgnum rør aftur á bátadekkið, har hon verður kveylað niður í seks avlang bing.

Flotlína er, so nógv pláss kravdist til boyur og flot annars.

Tað eru ordiligar kúlar, sum flóta skulu við so stórum fiski, sum hesir tunfiskarnir eru.

Ymiskir fiskar

At japanarnir ikki bara fiska tunfisk innan fyri føroyska fiskimarkið, var sjónligt beinan vegin, komið varð umborð.

Har stóðu fleiri mans við tráðu, og hóast royndin tókst ógvuliga koncentrerad, var fiskiskapurin her inni ikki nakað at reypa av.

Í eini spann í galluni lá ein ulka, sum teir ivaleyst atlaðu at matgera.

Men í lastini var ørdvísir vorðið. Har lógu hesir prúðu kropparnir av tunfiskinum beinfrystir.

Tað frysti 60° í lastini, so tólini hjá myndamanninum høvdu líkasum hug at streika. Klæðini frystu beinavegin stív, og praktikantarnir, sum við vóru, vóru meira at kalla bláfrystir, tá komið var útftur.

So hóast álmanakkin vísti, at oktober er við at enda, kendist tað sum um summarið at koma út aftur í føroysku heystluftina og takka japansku fiskimonnum og føroyska felaga teirra fyri góða móttøku umborð.

*Sum fiskimenn flestir, hava japanarar eisini trúna við sær til skips. Húsaltarið við rísskáluni var bygt inn í skottið á brúnni**Kaldir praktikantar umborð á Koei Maru No. 58*